

EL CIUTADÀ NO S'ACLAREIX GENS I ELL MATEIX ACUDEIX A LA TERTÚLIA ON LI PARLEN DEL QUE VOL SENTIR

Josep Maria Uyà

Doctor en filologia i ensenyant

Els tertulians

En aquests temps de desassossec que ens toca viure, hi ha un aspecte de la nostra realitat quotidiana—que ja sabem que ara és mediàtica— que a aquest articulista encara el desassossega més. Vivint, com vivim, pendents de la informació, els diferents mitjans tenen el costum d'aplegar un seguit de persones perquè ens comentin i ens il·lustrin sobre els fets polítics i socials que s'esdevenen, i atès que últimament s'esdevenen molts fets i que la realitat social és realment complexa, és molt d'agrair que aquestes persones reflexionin i aclareixin els esdeveniments. Així és que molts ciutadans, abans desafectes de la política per comoditat i ignorància, ara que es veuen tocats de prop per múltiples fets, acudeixen a l'opinió orientativa, clarificadora, d'aquestes persones, que coneixem com a tertulians. Últimament la profusió de tertúlies és fabulosa, atès que els mitjans s'han adonat de l'interès dels temes polítics i socials que ara té la població, i les programen per a una major audiència. És a dir, que ja la finalitat és, sovint, espúria.

EL RESULTAT, PERÒ, és una desorientació encara més profunda, car el *servei* informatiu d'aquestes tertúlies acostuma a ser, malauradament, una nova confusió, si no una simple repetició del debat polític, amb alts graus de demagògia i de partidisme. Un dels errors que cometen els programadors d'aquestes tertúlies és pensar que cal tenir representades en la petita àgora les diferents sensi-

XAVIER RAMIRO

bilitats polítiques, i, o bé hi porten membres directament implicats en els partits, i llavors és només un debat de *tut també i tu més*, o el que és pitjor, convoquen periodistes

de diferents mitjans, però que cadascun d'ells representa, sense vergonya, tal o tal altra posició política. L'aclariment que es treu de tal tertúlia és evidentment nul. I és que els mitjans, sigui ràdio, televisió o premsa, a través dels articulistes, també representen tal o tal altra visió partidista. De manera que al mitjà A hi ha els blancs, al mitjà B hi ha els vermells, i al mitjà C hi ha els blaus. El resultat és que el ciutadà no s'aclareix gens, i ell mateix acudeix a la tertúlia on de fet li parlen d'allò que vol sentir.

Últimament la profusió de tertúlies és fabulosa

L'ALTRE PROBLEMA, a part del partidisme, és que les persones que hi són convocades acostumen a ser opinadors professionals, bons per parlar de gallines i de metafísica, si cal, indiferentment. Algun te'l trobes a primera hora a una televisió o ràdio, i el mateix dia ha tret dos articles a diferents diaris, i a l'hora de la migdiada apareix fent-la petar en una altra ràdio o televisió, i si tens sort, te'l pots trobar al vespre en un *reality* o en un debat polític abrindat, i de vegades fins i tot fent un *cameo* en un programa d'humor. En determinats mitjans, els opinadors són fixos, amb la qual cosa la previsibilitat de les seves filies i fòbies és total. Cal afegir que en altres casos els opinadors són el director del diari o el presentador de la ràdio o televisió que tenen a darrere determinat grup empresarial o, si és un mitjà públic, la simpatia del partit en el govern, amb la qual cosa l'endogàmia acrífica és total. En resum, no saben, només opinen a sou, tendenciosament.

UNA ALTRA PRÀCTICA curiosa és la del periodista que, davant d'un fet, entrevista el polític responsable, el qual, evidentment, es passa l'entrevista dient vaguetats o negant simplement, amb el resultat d'informació zero. I entre una cosa i l'altra, tenim instal·lats en els mitjans una autèntica casta d'opinions a sou que eviten amb la seva presència una autèntica informació o un autèntic debat. Aquests personatges tenen total llibertat per dir el que vulguin, això sí, dins d'un ordre, el que marca el mitjà, i són capaços d'una pre-

potència opinadora espectacular. Hi va haver el cas d'una periodista que en una entrevista amb Julio Anguita es dedicava a interrompre la resposta del polític comunista. Quan aquest li va fer veure que ella preguntava, que és la feina del periodista, i ell contestava, i que si no el deixava contestar, llavors ella ja no era una periodista sinó una tertuliana, la tal periodista, entre crits del públic, va exclamar airada que no hi veia la diferència. Lamentable, car la periodista havia interioritzat plenament que no es tractava d'escoltar i debatre, sinó de fer espectacle.

I AIXÒ ÉS EL QUE TENIM, un espectacle lamentable. Al ciutadà no només li cal suportar la mitjanja, falta d'idees i prepotència de molts polítics, sinó que a més té a davant un autèntic mur desinformatiu, connectat directament amb els polítics i amb els interessos comercials. O sigui que la feina dels mitjans, que hauria de ser informar i aportar dades objectives i la reflexió d'autèntics experts, i tenir en plantilla autèntics periodistes informats, i no simples corretges de transmissió dels interessos polítics o empresarials, no es du a terme. La informació espectacle, rendida a l'índex d'audiència o a la necessitat de tenir un altaveu mediàtic, menteix sense complexos. Molts es defensen dient que representen les diferents "sensibilitats" socials i polítiques. Doncs al meu parer, un periodista i un mitjà seriós només han de representar la veritat i la màxima objectivitat possible. Però queda clar que si tenim la societat que tenim, amb els problemes que tenim, és perquè fa temps que tots, polítics, periodistes i, en part, ciutadans, ignoren profundament què vol dir ètica professional i veracitat informativa. Després, que ningú es queixi. L'esultícia campa pertot arreu.

Saber llegir

Isabel Llauger

Directora de comunicació

Hi ha activitats que et resulten plaents i et submergeixen en un paradís de felicitat intel·lectual que t'omple l'esperit d'impulsos positius: una tertúlia intel·ligent i valenta (la valentia en aquests temps de deixadesa moral sempre és un plus), una pel·lícula captivadora, una

obra de teatre antiga..., però n'hi ha una que pel que té d'íntima, de pública si t'interessa, i de pròpia en la teva imaginació és magnífica: la lectura.

Si intento fer memòria i ubicar el moment a on vaig perdre la consciència que llegir tenia una capacitat de seducció i una transcendència evocativa que molt pocs exercicis mentals igualen, m'he de traslladar al final de la pubertat.

Va ser la casualitat, l'atzar o la fortuna el que va fer que un llibre em captivés i em col·loqués entre les seves línies, entortolligada per sempre. Recordo les nits d'estiu (als hiverns les lectures obligatòries escolars treien "frescor" a tot plegat) quan, desvetllada i sabent que la benvolença familiar i les vacances em permetrien dormir fins a l'hora de dinar sense cap mala cara ni re-

tret, llegia fins a l'alba.

La tria era aleatòria perquè la biblioteca de la casa d'estiu era iconoclasta, anàrquica, desordenada i plural. Aquesta diversificació resultava interessant pel que tenia d'arriscada. Sense censura ni direcció podia passar que allò que caigués a les teves mans fos absolutament inapropiat o no t'interessés en absolut. Les dues coses eduquen. Quan ets tan

jove si un llibre és inadequat busques l'estona privada de la lectura furtiva i si et resulta avorrit aprens a estalviar temps i a foragitar-lo de la teva companyia.

Varen passar pels meus ulls autors i obres diverses, dispars i sense cap mena de lligament temàtic o cronològic que em varen enriquir l'ànima i el pensament: Pedrolo, Delibes, Marsé, Ferrater, Moix, Neruda, Porcel, Sempreprún, Montalbán, Cela, Espriu, Carme Riera, Mendoza, Rodoreda, Gimferrer o els estrangers Patricia High-

smith i Agatha Christie...

Dir que llegir s'aprèn és d'una obvietat quasi infantil, però aprendre a llegir no vol dir només saber lligar una lletra darrere l'altra. També significa seleccionar, triar, recomanar...

Una de les millors complicitats que es poden establir amb algú és la conversa compartida sobre una lectura. Una persona que s'ha commogut, ha patit o s'ha disgustat amb aquella descripció, aquella història o aquell adjectiu màgic que tots dos heu sabut veure es converteix, quasi bé sempre, en un amic.